

ИНФОРМАЦИЯ

за

дейността на Инспектората по чл. 46 от ЗА на НСИ през 2024 година

Дейността на Инспектората по чл. 46 от ЗА на Националния статистически институт (НСИ) през 2024 г. беше свързана с реализирането на целите, залегнали в Стратегическия план за дейността на Инспектората на НСИ за периода 2021 г. - 2025 г. и Годишния план за дейността на Инспектората по чл. 46 от ЗА на НСИ през 2024 година. Приоритет в работата беше осъществяване на текущ контрол на процедурите и дейностите по изпълнение на основните функции и задачи на ЦУ и ТСБ на НСИ за качественото изпълнение на Плана за дейността на НСИ за 2024 г. Усилията бяха насочени към повишаване на качеството и разширяване на обхвата на осъществявания контрол, с оглед ефективното функциониране на административните структури в ЦУ и териториалните статистически бюра (ТСБ) на НСИ.

Контролната дейност на Инспектората по чл. 46 от ЗА на НСИ беше съобразена както с наличния кадрови потенциал в състава, така и с възникващите в хода на работата извънпланови задачи и извършването на проверки по разпореждане на председателя на НСИ.

I. СТЕПЕН НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ЗАДАЧИТЕ ПРЕЗ 2024 г.

Основно вниманието беше насочено към повишаване на ефективността на планиране и усъвършенстване на организацията на работата на инспекторите и стриктно прилагане на нормативните изисквания и срокове за изпълнение на дейностите. Реализирането на *целите* беше обусловено от изпълнението на *основни задачи* за осъществяване на административен контрол на всички структури, дейности и процеси в звената от системата на НСИ.

1. ЦЕЛИ И ОСНОВНИ ЗАДАЧИ НА ИНСПЕКТОРАТА ЗА 2024 г.

В изпълнение на правомощията на Инспектората по чл. 46 от ЗА на НСИ през 2024 г. от първостепенно значение беше постигането на следните основни цели и задачи:

1.1. Цели

- създаване на оптимални условия за работа на отделните структурни звена с оглед реализиране на държавната политика в областта на статистическата дейност;
- прилагане на своевременни и ефективни мерки за ограничаване на корупционния риск в системата на НСИ;

- формиране на среда, спомагаща за спазване на законите, подзаконовите и вътрешноведомствените актове, правила и процедури, с оглед недопускане на нарушения и прояви на корупция при функциониране на администрацията и подобряване на работата;
- повишаване на подготовката и професионалната квалификация на инспекторите като условие за обективност и безпристрастност на контролната дейност.

1.2. Основни задачи:

- прилагане на своевременни и ефективни мерки за ограничаване на корупционния риск в системата на НСИ;
- извършване на планови проверки за осъществяване на административен контрол на всички структури, дейности и процеси в звената от състава на ЦУ и ТСБ на НСИ;
- провеждане на извънпланови проверки по постъпили сигнали или по разпореждане на председателя на НСИ;
- извършване на проверки на декларациите по чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗПК;
- осъществяване на системен административен контрол върху отделни структурни звена и процеси по прилагане спазване на законодателството при изпълнение на възложените функции;
- извършване на обективна и независима оценка на дейността на структурните звена на НСИ.

2. ИЗВОДИ ОТ СТЕПЕНТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ:

Анализът на отчета за работата на Инспектората по чл. 46 от ЗА на НСИ показва, че целите, заложи в Годишния план за неговата дейност през 2024 г., са постигнати на добро ниво. За реализирането им важно значение оказва изпълнението на контролните функции на Инспектората по чл. 46 от ЗА на НСИ, които допринесоха за формирането на оптимални условия за работа на служителите в ЦУ и териториалните структури на НСИ. Същевременно, осъществяваният административен контрол спомогна за цялостното и срочно изпълнение на Националната статистическа програма, Издателския план на НСИ за 2024 г., сключените договори, както и на графиците за обработката, съхранението и разпространението на статистическа информация.

През отчетния период Инспекторатът по чл. 46 от ЗА на НСИ изпълняваше правомощията си и поставяните задачи чрез осъществяване на обективен и безпристрастен контрол на планирането, организирането и изпълнението на основните функции от структурите на НСИ, извършваше непрекъснат мониторинг върху процесите за спазване на законността, обосноваваше конкретни изводи, даваше препоръки и предложения. Може да се счита, че извършените от

Инспектората по чл. 46 от ЗА на НСИ проверки и осъщественият административен контрол имат непосредствен принос за изпълнението на контролните функции на председателя на НСИ в процеса на ръководство и контрол на дирекциите, отделите и звената на неговото пряко подчинение, за спазването на нормативните актове и за повишаването на ефективността на работата на общата и специализираната администрация в ЦУ на НСИ и териториалните структури на НСИ.

II. ИЗВЪРШЕНИ ПРОВЕРКИ ПРЕЗ 2024 г.

ОБЩО ИЗВЪРШЕНИ ПРОВЕРКИ

През 2024 г. Инспекторатът на НСИ извърши:

- **26** проверки в системата на НСИ, от които **17 – планови и 9 – извънпланови** по постъпили сигнали;
- **135 проверки** на декларациите чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 3 от ЗПК за несъвместимост.

1. ПЛАНОВИ ПРОВЕРКИ

През отчетния период в структурите на НСИ бяха извършени следните **17** планови проверки, заелегнали в Годишния план за дейността на Инспектората през 2024 г.:

- **3 комплексни планови проверки** за осъществяване на административен контрол на цялостната дейност на структурите на Териториално статистическо бюро – Северозапад; Териториално статистическо бюро – Североизток и Териториално статистическо бюро – Север за установяване на действителното състояние на организацията и изпълнението на задачите, както и за спазване на нормативните актове от общата и специализираната им администрация. Резултатите от проверката бяха отразени в доклади, съдържащи направени изводи, предложения и препоръки.

- **2 тематични проверки**, както следва: „Оценка на организацията на дейността и спазването на нормативните изисквания при оценяването на изпълнението на длъжността на служителите от ЦУ и ТСБ на НСИ през 2024 г.“ и „Проверка за спазване изискванията за събиране, отчитане, съхранение и публикуване на декларациите по ЗПК в ЦУ и ТСБ на НСИ и за неподдадените в срок декларации“.

- **12 планови месечни проверки** за осъществяването на вътрешния административен контрол през 2024 г. В резултат от извършените от Инспектората по чл. 46 от ЗА на НСИ проверки бяха изготвени и предоставени за утвърждаване от председателя на НСИ ежемесечни доклади, съдържащи направените констатации, анализи, изводи и препоръки от осъществения административен контрол. Предметът на проверките включваше: изпълнението на резолюциите

на ръководството на НСИ; сключените и изпълнените през съответния месец договори; издадените и изпълнени/неизпълнени заповеди на ръководството на НСИ; проведените международни командировки на служители от НСИ; изготвените доклади от участия в международни командировки и произтичащи от тях задачи пред НСИ. С особена важност беше осъществяван контрол по изпълнение на решенията, взети на провежданите през годината Председателски съвети. Контролирано беше изпълнението и отчитането на поставените чрез АИС „Документооборот“ задачи на служителите на НСИ. През 2024 г. беше осъществяван ежемесечен контрол и за изпълнението на дейностите, заложи в НСП и Издателския план за 2024 година. Проследявано беше срочното изпълнение на провежданите статистически изследвания и публикации от Календара за разпространение на резултатите от статистическите изследвания, както и на издадените публикации. Извършван беше периодичен преглед на вътрешната нормативна уредба.

2. Проверки на декларациите за несъвместимост и за промяна в декларираните обстоятелства в декларациите за несъвместимост

През 2024 г. Инспекторатът по чл. 46 от ЗА на НСИ своевременно извършваше проверки съгласно чл. 16, ал. 8 от Наредбата за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите за установяване конфликт на интереси на декларираните обстоятелства в декларациите за несъвместимост на всеки назначен служител от ЦУ и ТСБ на НСИ. Резултатите от направените проверки се отразяваха системно в месечните доклади за контролната дейност на Инспектората по чл. 46 от ЗА на НСИ.

При извършените проверки и от събраната информация за общо 131 новоназначени служители в системата на НСИ не е установена несъвместимост съгласно изискванията на съответните нормативни актове. Констатирана е несъвместимост за общо четирима служители, която е отстранена в законово установения срок от трима служители, а единият служител напусна системата на НСИ по собствено решение.

3. ИЗВЪНПЛАНОВИ ПРОВЕРКИ

През отчетния период инспекторите от Инспектората по чл. 46 от ЗА на НСИ извършиха **9 извънпланови проверки** по постъпили сигнали, съдържащи твърдения за незаконни или неправилни действия или бездействия на служители от администрацията.

Възложените проверки бяха извършени от инспекторите, спазвайки законовите изисквания и срокове. Извършваше се предварително проучване, предприемаха се съответните действия за пълно изясняване на фактите и обстоятелствата по всеки случай, проучваше се приложимата нормативна уредба, събирани бяха всички относими доказателства и информация,

провеждаха се срещи и разговори, изисквани бяха обяснения, предприемаха се и други действия с оглед конкретния случай. В законоустановения срок след одобряване на доклада от извършената проверка, съответният подател на сигнала беше уведомяван за резултатите.

III. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ И ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ

В изготвените през 2024 г. доклади с резултатите от осъществения административен контрол бяха набелязани и мероприятия за изпълнение на дадените препоръки. С цел повишаване на ефективността от осъществяваната контролна дейност през 2024 г., Инспекторатът по чл. 46 от ЗА на НСИ насочи вниманието си към своевременното отстраняване и недопускане повторно на установените пропуски, слабости и нередности. В тази връзка, някои от констатираните пропуски и нарушения бяха отстранявани още по време на извършваните проверки след указания на проверяващия екип.

През периода бяха дадени **общо 28 препоръки и 9 предложения**, като за повечето препоръки беше получена обратна информация за изпълнението им, а изпълнението на някои предложения имаха препоръчителен характер с оглед наличието на финансов ресурс. Всички препоръки, дадени от Инспектората по чл. 46 от ЗА на НСИ, са заведени в регистър и предприетите действия и резултатите от тях се следят и анализират.

Следва да се отчете, че предприетите действия от Инспектората по чл. 46 от ЗА на НСИ за упражняване на стриктен последващ контрол по изпълнение на препоръките от извършените проверки имат положителен ефект както за спазването на определените срокове, така и за своевременното получаване на обратна информация от ръководителите на проверяваните структури за тяхното изпълнение.

IV. ДЕЙНОСТ ПО ЗАКОНА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА

През 2024 г. Инспекторатът по чл. 46 от ЗА на НСИ осъществяваше постоянен контрол за изпълнение на разпоредбите на ЗПК и Наредбата за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване конфликт на интереси. Инспекторатът по чл. 46 от ЗА на НСИ обръщаше сериозно внимание за изпълнение на разпоредбите на ЗПК от служителите на НСИ. В началния период на отчетната година бяха подготвени и сведени до знанието на всички служители указания за сроковете, начина на попълване и подаване на годишните *декларации за имущество и интереси* съгласно изискванията на чл. 29 от ЗДСл и чл. 107а, ал. 5 от КТ. Цялостната дейност по приемането и съхранението на декларациите, обработването и публикуването на данните, съдържащи се в тях, се осъществяваше при спазване на изискванията на Закона за защита на личните данни и Регламент (ЕС) 2016/679.

През отчетния период в Инспектората по чл. 46 от ЗА на НСИ не са установени и не са постъпвали сигнали с данни или съмнения за корупция и конфликт на интереси.

V. ПРОВЕРКА НА ВЪТРЕШНОВЕДОМСТВЕНИТЕ АКТОВЕ

През 2024 г. се извършваше периодична проверка на вътрешните нормативни документи в НСИ и Инспекторатът по чл. 46 от ЗА на НСИ осъществяваше непрекъснат контрол на вътрешните правила и процедури в ЦУ и ТСБ.

При извършването на комплексни планови проверки основна точка от Плана за извършването им е преглед на вътрешната нормативна уредба на проверяваното звено. При констатирана необходимост бяха давани конкретни указания и препоръки за актуализиране и/или за изменение и допълнение на вътрешни актове и документи.

VI. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ГЛАВНИЯ ИНСПЕКТОРАТ ПРЕЗ 2024 г.

През 2024 г. взаимоотношения между Инспектората по чл. 46 от ЗА на НСИ и Главния инспекторат към администрацията на Министерския съвет се определяха от два основни фактора – осъществяване на методическо ръководство и изпълнение на поставените задачи от Главния инспекторат. В законово установените срокове до Главния инспекторат бяха изпращани изискуемите документи и справки и своевременно беше предоставяна информация за предприетите действия, свързани с прилагането на ЗПК и Наредбата за организацията и реда за извършване на проверки на декларациите и за установяване на конфликт на интереси, конкретните мероприятия, осъществявани от Инспектората по чл. 46 от ЗА на НСИ по постъпили сигнали за корупция (при наличие), данни за предприетите действия, свързани с извършени нарушения на Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация и други.

Осъществената контролна дейност в Централно управление и в териториалните структури на НСИ през 2024 г. от Инспектората по чл. 46 от ЗА на НСИ спомогна за недопускането на корупционни практики и допринесе за ограничаването на нарушенията на нормативните документи в системата на Националния статистически институт.